

การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู Development of Instructional Model Based-on Instructional Coaching Approach to Enhance Ability to Write Lesson Plan of Students Teacher

Received:	February	08, 2023
Revised:	July	25, 2023
Accepted:	October	10, 2023

ขวัญทิชา เชื้อหอม (Kwanticha Chuahom)*

ธิดาพร คมสัน (Thidaporn Komsan)**

สิโรดมภ์ จุ้ยเปี่ยม (Sirodom Juypiam)***

อุบลวรรณ ส่งเสริม (Ubonwan Songserm)****

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู 2) ศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 40 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ และประเด็นสนทนากลุ่ม สำหรับเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แผนจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจ

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา /
kwanticha.ch@bsru.ac.th

Lecturer of Elementary Education, Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University /
kwanticha.ch@bsru.ac.th

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร /
thidaporn.k@gmail.com

Lecturer of Early Childhood Education Division, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Silpakorn University / thidaporn.k@gmail.com

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร /
sirodom.juypiam@gmail.com

Lecturer of Early Childhood Education Division, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Silpakorn University / sirodom.juypiam@gmail.com

**** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร /
ubonwan.su@gmail.com

Assistant Professor, Ph.D., Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Silpakorn University / ubonwan.su@gmail.com

ดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (research and development) ร่วมกับการออกแบบระบบ การเรียนการสอน ADDIE Model และใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวทดสอบหลังเรียน The One-Shot Case Study วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู (PPIM) มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการเรียนการสอน มี 4 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นก่อน การชี้แนะ (pre-coaching) (2) ขั้นวางแผน (planning) (3) ขั้นนำไปใช้ (implementing) (4) ขั้นติดตามและ สะท้อนผลการเรียนรู้ (monitoring and reflecting) และ 4) การวัดและประเมินผล 2. ประสิทธิภาพหลังการใช้ นวัตกรรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับดี ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.07) โดยสิ่งทีนักศึกษาสามารถทำได้ดีที่สุด คือ การ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระสำคัญให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.51) อยู่ในระดับดีมาก และ 3. ความพึงพอใจของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.13) โดยมีความพึงพอใจ มากที่สุด คือ ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.53)

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้, แนวคิด Instructional Coaching, การเขียนแผนจัดการเรียนรู้, นักศึกษา วิชาชีพครู

Abstract

The purposes of the research and development were to: 1) develop instructional model using instructional coaching approach to enhance ability to write lesson plan of student teacher 2) study effectiveness of instructional model using instructional coaching approach to enhance ability to write lesson plan of student teacher. The sample were 40 second years students, major in elementary education at Bansomdejchaopraya Rajabhat University. This research was conducted experiment by applying one shot case study design. The data were collected through evaluation form of lesson plan and questionnaire of students' satisfaction on the instructional model. The data were analyzed using frequency, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis. The results finding were follow: (1) The development of instructional model using instructional coaching approach to enhance ability to write lesson plan of student teacher (PPIM Model) consist of 4 components which are 1) principals of model, 2) objective of model, 3) instructional procedure, and 4) evaluation. The instructional procedure of PPIM model containing 4 steps, Pre-Coaching, Planning, Implementing, and Monitoring and Reflecting. (2) After using the instructional model using instructional coaching approach (PPIM Model), student teachers have a ability to write lesson plan at good level ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.07). According to

using the PPIM model, determining the standard/indicator/learning content that related to instructional is at excellent level ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.13). 3) The students' satisfaction of the PPIM model is at good level ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.13). Plus, coacher engage the student teacher in learning at excellent level ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.53).

Keywords: Development of instructional model, Instructional coaching approach, Ability to write lesson plan, Students teacher

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม โดยการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของการศึกษาตามของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 มุ่งหวังให้แนวทางการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” ภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลัก (Office of the Education Council, 2017)

การที่จะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ดังกล่าวเพื่อพัฒนาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษา ท่ามกลางการเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง สถาบันการผลิตครูในระดับอุดมศึกษาจะเป็นผู้ผลิต ภายใต้อุปสรรคและการกำกับดูแลคุณภาพจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และคุรุสภา นักศึกษา วิชาชีพครูซึ่งจะไปประกอบอาชีพครูในอนาคตนั้นต้องมีความรู้พื้นฐานที่สำคัญหลายประการและต้องมีพื้นฐาน เพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ดังที่ทางคุรุสภาได้กำหนดข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐาน วิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน ในส่วนของการออกแบบการเรียนการสอนได้ระบุให้ ครูต้องบูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนในการวางแผนและจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิด และมีความเป็นนวัตกร และต้องดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ สามารถรายงาน ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

กระบวนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ต้องพิจารณาให้ครอบคลุมในหลายองค์ประกอบจึงอาจกลายเป็น เรื่องยากลำบากสำหรับผู้ไม่มีประสบการณ์ เห็นได้จากงานวิจัยของ สโรชา คล้ายพันธุ์ (Klaiphon, 2013) พบว่า นักศึกษามีปัญหามากมายในการฝึกสอน เช่น ด้านผู้เรียน อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง โรงเรียน การจัดการเรียน การสอน การเตรียมการสอน วิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐพล พรหมสะอาด, สุรัชย์ มีชาญ, และอรอุมา เจริญสุข (Phromsa-ard, Meechan, & Charoensuk, 2018) ที่พบว่า การปฏิบัติงานของนักศึกษา ขณะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูถือเป็นการเตรียมตัวสู่อาชีพครู ต้องการได้รับการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูเต็ม

รูปแบบโดยอาศัยการประสานความร่วมมือระหว่างครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ต้องกำกับดูแล และส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการความเป็นครูอย่างสมบูรณ์ รวมถึงงานวิจัยของ เมธาวี ศรีสิงห์ และศราวุธ อินทรเทศ (Sreesing & Intorrathed, 2019) ที่พบว่า ปัญหาของนักศึกษาครูด้านการดำเนินการสอนเรื่องที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ การสอนตามแผนการสอนของนักศึกษา สาเหตุเกิดจากนักศึกษายังขาดประสบการณ์ และไม่กล้าขอคำแนะนำจากครูพี่เลี้ยงในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็นความสามารถพื้นฐานซึ่งควรพัฒนาตั้งแต่ในช่วงแรกเมื่อเข้าสู่วิชาชีพครู จำเป็นต้องมีการให้คำแนะนำ ให้มุมมองต่าง ๆ ในการทำงาน การชี้แนะการสอน (instructional coaching) ถือได้ว่าเป็นการทำงานอย่างหนึ่งที่เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู โดยความร่วมมือระหว่างผู้ชี้แนะ โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด (Rittikooop, 2019)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู หากนักศึกษาได้รับการพัฒนาความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนจนเกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น จะทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ดังนี้
  - 2.1 ศึกษาความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครูหลังการใช้นวัตกรรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching
  - 2.2 ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3 ประเด็น ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับ Instructional Coaching และแนวคิดเกี่ยวกับการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สภาพ หรือแบบแผนของการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบมีปรัชญาแนวคิด หลักการ ซึ่งสัมพันธ์กับขั้นตอนหรือกระบวนการสอนเพื่อให้เกิดผลต่อผู้เรียนตามเนื้อหารายวิชา หรือที่หลักสูตรกำหนด จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนจากนักการศึกษา ได้แก่ Khammanee (2005); Thumthong (2016); Van Merriënboer (2019) สามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการเรียนการสอน และ 4) การวัดและประเมินผล

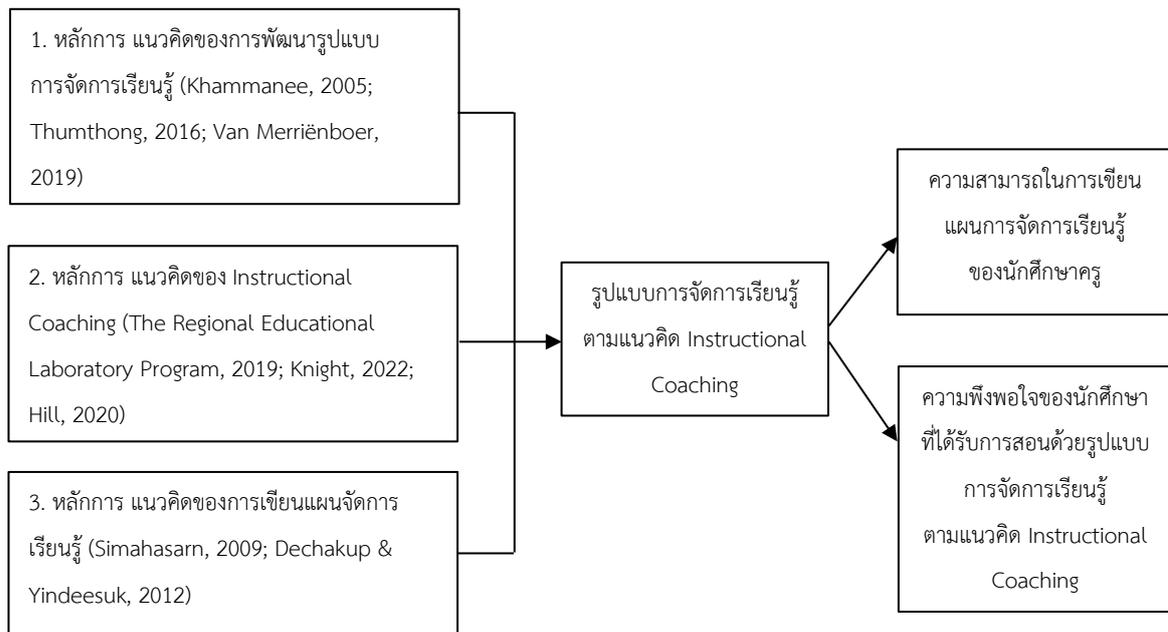
แนวคิดเกี่ยวกับ Instructional Coaching

การชี้แนะการสอนเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างครูและผู้ชี้แนะ มุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การใช้กลยุทธ์การสอน และแนวปฏิบัติของครูผ่านกระบวนการในการระบุเป้าหมายที่จะพัฒนา การวางแผน การชี้แนะการสอน และการสะท้อนการสอนของครูเพื่อปรับปรุงและพัฒนา มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาขั้นตอนของการชี้แนะการสอนจาก The Regional Educational Laboratory Program (2019); Knight (2022); Hill (2020) สามารถสรุปขั้นตอนการเรียนการสอนเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นก่อนการชี้แนะ (pre-coaching) 2) ขั้นวางแผน (planning) 3) ขั้นนำไปใช้ (implementing) และ 4) ขั้นติดตามและสะท้อนผลการเรียนรู้ (monitoring and reflecting)

แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนแผนจัดการเรียนรู้

แผนจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และ วัตถุประสงค์ รวมถึงจุดเน้นของหลักสูตร มาออกแบบสร้างเป็นแนวสำหรับการสอนล่วงหน้า จากการศึกษาองค์ประกอบของแผนจัดการเรียนรู้ของ Simahasarn (2009) และ Dechakup and Yindeesuk (2012) สามารถสรุปเป็นองค์ประกอบหลักในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ คือ 1) สาระสำคัญ 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อ และ 6) การวัดและประเมินผล

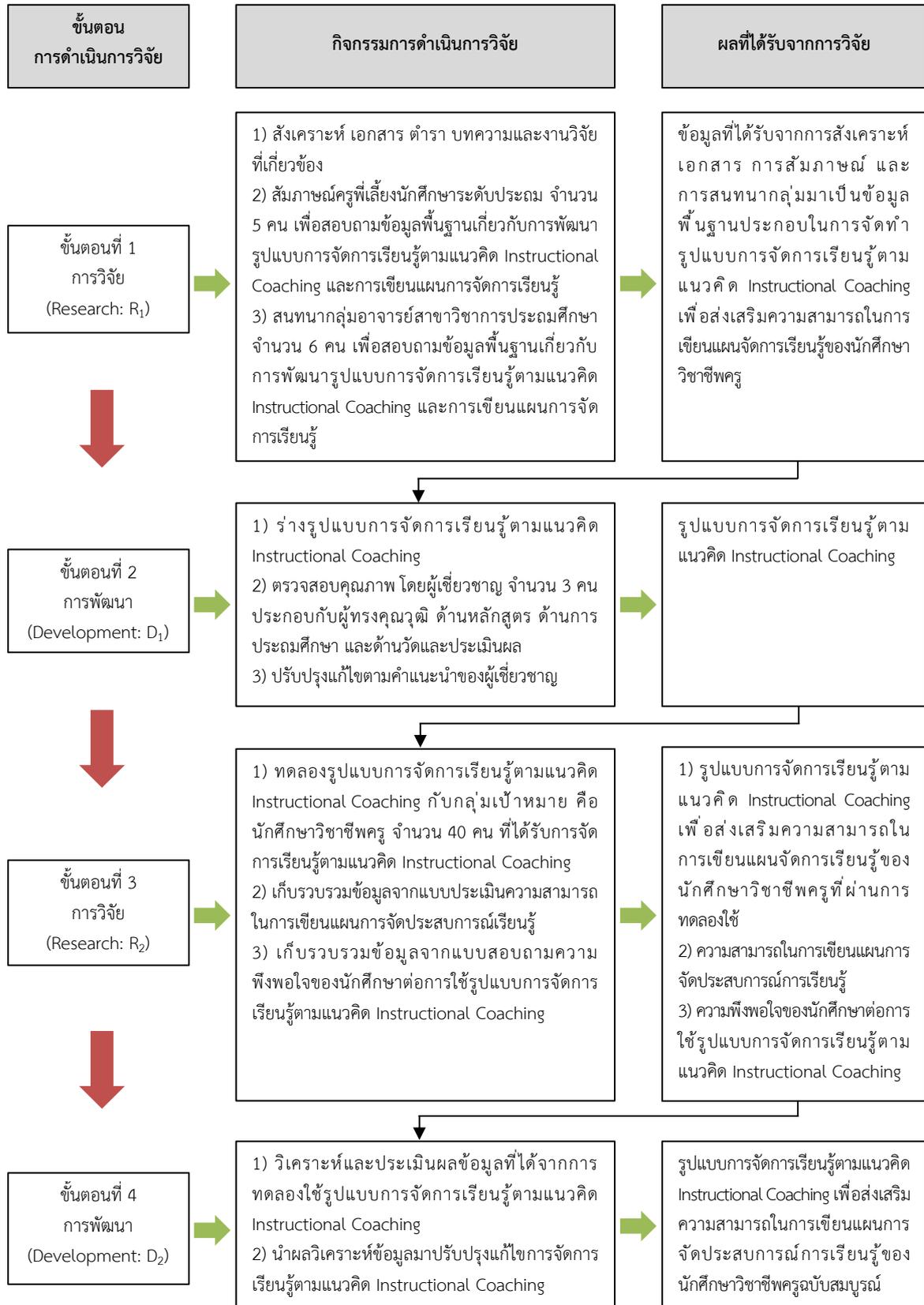
ซึ่งจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับ Instructional Coaching และแนวคิดเกี่ยวกับการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา (research and development) 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R₁) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A) ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D₁) ออกแบบและพัฒนา (Design and Development: D&D) เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู คู่มือการใช้รูปแบบ แผนจัดการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R₂) ทดลองใช้ (Implementation: I) เพื่อทดลองใช้รูปแบบ และขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D₂) ประเมินผล (Evaluation: E) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

ระยะเวลา

แผนการดำเนินการวิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์
ในรายวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

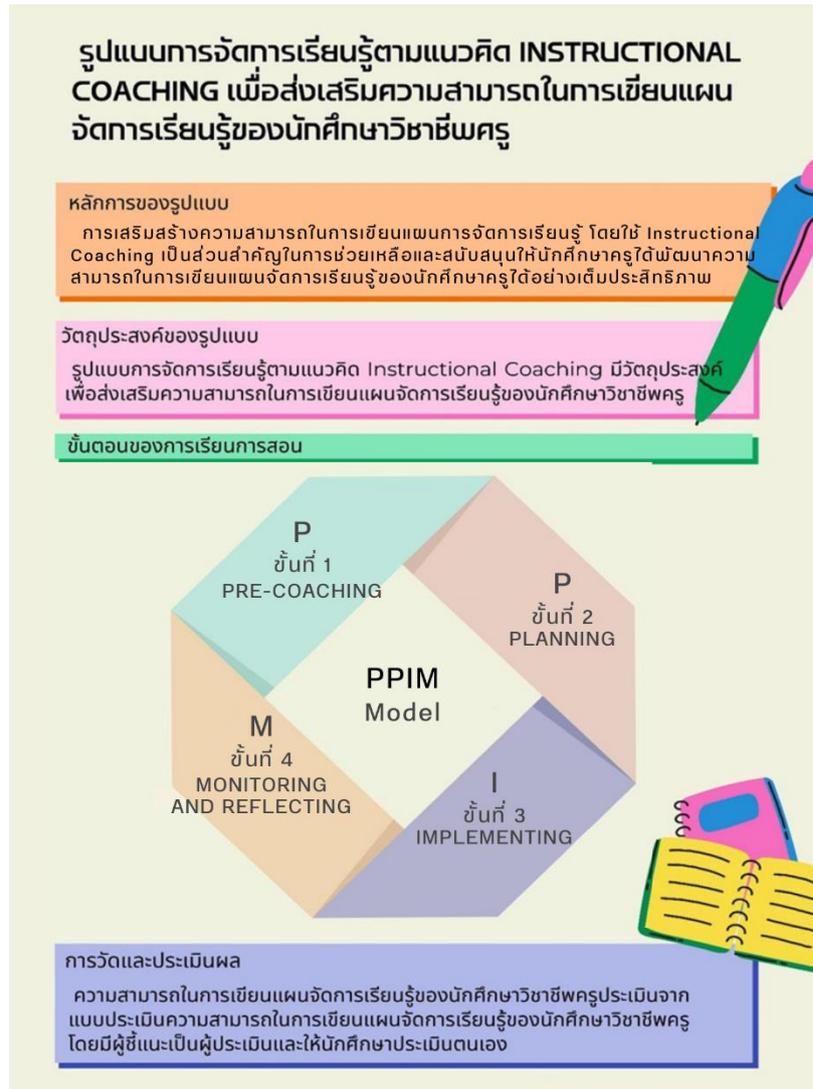
1. แบบวิเคราะห์เอกสาร
2. แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับครูพี่เลี้ยงระดับประถม โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (structured interview) และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (formal interview) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์ จำนวน 5 ประเด็น
3. ประเด็นสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สำหรับอาจารย์สาขาวิชาการประถมศึกษา ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด (opened form) จำนวน 5 ประเด็น
4. แบบประเมินความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 10 ข้อ โดยกำหนดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scales)
5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ โดยกำหนดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scales)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐาน พิจารณาจากค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (PPIM) มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ คือ การเสริมสร้างความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ Instructional Coaching เป็นส่วนสำคัญในการช่วยเหลือและสนับสนุนให้นักศึกษาครูได้พัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ 2) วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 3) ขั้นตอนการเรียนการสอน มี 4 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นตอนการชี้แนะ (pre-coaching) (2) ขั้นวางแผน (planning) (3) ขั้นนำไปใช้ (implementing) (4) ขั้นติดตามและสะท้อนผลการเรียนรู้ (monitoring and reflecting) และ 4) การวัดและประเมินผล ดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู

2. ประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู (PPIM)

2.1 ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครูหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.07) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สิ่งที่นักศึกษาสามารถทำได้ดีที่สุด คือ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระสำคัญ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.51) อยู่ในระดับดีมาก รองลงมา คือ สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกิจกรรมและระดับของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.52) อยู่ในระดับดีมากตามลำดับ

2.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.13)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ครูเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ ครูแนะนำเทคนิคได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.65) และครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู มีประสิทธิภาพในการนำไปจัดการเรียนรู้และส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้ออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารของ The Regional Educational Laboratory Program (2019); Knight (2022); Hill (2020) และแหล่งข้อมูลบุคคลจากการสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของครูที่เลี้ยงระดับประถมศึกษา จำนวน 5 คน และการสนทนากลุ่มอาจารย์สาขาวิชาการประถมศึกษา (Focus Group Discussion: FDG) จำนวน 6 คน ทำให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพมาทำการสังเคราะห์เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู (PPIM) ที่มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการเรียนการสอน มี 4 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นก่อนการชี้แนะ (pre-coaching) (2) ขั้นวางแผน (planning) (3) ขั้นนำไปใช้ (implementing) (4) ขั้นติดตามและสะท้อนผลการเรียนรู้ (monitoring and reflecting) และ 4) การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับ อภินิหาร สถิตยภาศิกุล (Satitpakeekul, 2018) ที่กล่าวว่า หลักการออกแบบการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนครอบคลุม โดยเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน คำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ เช่น เวลา สถานที่ ความสนใจของผู้เรียน นำความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้โดยออกแบบกิจกรรมที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้เรียนมากที่สุด รวมไปถึงควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และที่สำคัญนำข้อบกพร่องจากการนำไปใช้มาปรับปรุงการออกแบบครั้งต่อ ๆ ไป และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รวิชญมณี ทองแมน, สุชาดา กรเพชรปาณี, และปิยะทิพย์ ประดุงพรม (Thongmaen, Kompetchanee, & Pradujprom, 2017) ที่ว่า ผลการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนโดยประยุกต์กระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาว่า ครูผู้สอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 4 สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากกระบวนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้วางแผนการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยมีหลักการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ 7 ประการ ได้แก่ 1) เปิดประเด็นปัญหาน่าสนใจ ชวนให้อยากรู้ค้นคว้าต่อ 2) ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและร่วมคิดแก้ปัญหาในกลุ่ม 3) สร้างสรรค์ผลงานร่วมกัน 4) เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และใช้สื่อในท้องถิ่น 5) บูรณาการเนื้อหาวิชา 6) สัมพันธ์กับการทำงานของสมองสองซีก และ 7) กิจกรรมที่มีลักษณะเชิงรุก

2. ประสิทธิภาพผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู (PPIM) สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครูหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching นักศึกษามีความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ในระดับดี เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยอาจเนื่องมาจากการสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิด Instructional Coaching เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู (PPIM) ที่พัฒนาขึ้น ทำให้นักศึกษามีค่านิยมที่ดีในการสร้างประสบการณ์ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้พัฒนากระบวนการทางความคิดมีทักษะกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีทักษะการคิดขั้นสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนวัฒน์ ศรีไพโรจน์ (Sripairote, 2018) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนที่ได้รับโปรแกรมการโค้ช มีสมรรถนะของครูผู้สอนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานที่วัดช่วงเตรียมความพร้อมครูผู้สอนดีกว่าครูผู้สอนที่ไม่ได้รับโปรแกรมการโค้ช ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากกิจกรรมของโปรแกรมการโค้ชแต่ละกิจกรรมซึ่งใช้เทคนิควิธีการที่สามารถพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (Wongyai & Patphol, 2019) ที่กล่าวว่า การโค้ชเป็นบทบาทของผู้สอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ เป็นการช่วยทำให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการสร้างสรรค์นวัตกรรม อันเป็นทักษะจำเป็นที่ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องมีในโลกปัจจุบันและอนาคต และเป็น Soft Skills ในการโค้ชเพื่อเสริมสร้าง Soft Skills ให้เกิดกับผู้เรียนซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในยุคดิจิทัล

2.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาวิชาชีพครูที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก เป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย อาจเนื่องมาจากนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมจนเกิดความเข้าใจและเกิดการสร้างองค์ความรู้ รวมถึงบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างผ่อนคลาย มีความเป็นกันเอง และครูมีการเสริมแรงให้กำลังใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย, ปัญญา ทองนิล, นภาพเดช บุญเชิดชู, ชัยยุธ ภูมิรัตน์, โยธิน ศรีโสภา, และมุกทิศา ทาคำแสน (Saengloetuthai, Thongnin, Booncherdchoo, Maneerat, Srisopha, & Takomsane, 2020) ที่กล่าวว่า ประโยชน์ของการเรียนรู้จากการปฏิบัติหรือการลงมือทำ คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดทักษะการอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปและสร้างองค์ความรู้ได้ รวมไปถึงสามารถพัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาของตนเองและห้องเรียน การเรียนรู้จากการปฏิบัติเป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ธนวัฒน์ ศรีไพโรจน์ (Sripairote, 2018) ที่กล่าวว่า การพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิดนั้น นอกจากจะเป็นหน้าที่สำคัญของโค้ช ยังเป็นเป้าหมายของการโค้ชอีกด้วย ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาให้มีกระบวนการคิดในลักษณะของการบูรณาการไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ และควรพัฒนาอย่างต่อเนื่องแบบค่อยเป็นค่อยไป เวียน ย้ำ ซ้ำ ทวน เพราะทักษะกระบวนการคิดเป็น Hard Skills ของผู้เรียนที่ต้องกระตุ้นและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การเรียนรู้แบบ Active Learning จะช่วยพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนได้ดีกว่าการเรียนรู้แบบ Passive Learning นอกจากนี้การใช้พลังคำถาม (power question) ยังเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นการคิดของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. หากในการจัดการเรียนรู้มีครูผู้ชี้แนะหลายคน จำเป็นต้องมีการประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดอันได้แก่ แนวทางการให้คำแนะนำ บทบาทครู บทบาทนักศึกษา แนวทางการประเมินผล และบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูทุกคนปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

2. เนื่องจากในเกณฑ์การวัดความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มีประเด็นการให้คะแนนเรื่องเครื่องมือและเกณฑ์การวัดประเมินผล หากนักศึกษาได้เรียนในรายวิชาวัดและประเมินผลมาก่อนน่าจะมีความรู้พื้นฐานในการเลือกใช้เครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และทำให้ความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาสูงขึ้น

3. ควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานผ่อนคลาย และเสริมแรงทางบวกแก่นักศึกษา เนื่องจากเขียนแผนจัดการเรียนรู้เป็นความรู้ใหม่ของนักศึกษาที่ทำให้นักศึกษาส่วนมากมีความกังวล ดังนั้นหากนักศึกษาเรียนด้วยบรรยากาศที่ดีย่อมส่งผลให้นักศึกษาเกิดทัศนคติที่ดีในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Instructional Coaching ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้

2. การทำวิจัยในครั้งนี้ไม่ได้กำหนดรูปแบบที่นำมาใช้ในการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ เป็นเพียงขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุป ดังนั้นอาจนำรูปแบบที่สอดคล้องกับธรรมชาติของรายวิชามาเป็นขั้นตอนในการจัดกิจกรรมของแผนจัดการเรียนรู้

References

- Dechakup, Pimpan, & Yindeesuk, Payao. (2012). **Teach How to Write Integrated Plans based on Children (สอนเขียนแผนบูรณาการบนฐานเด็กเป็นสำคัญ)**. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Hill, K. D. (2020). **Instructional Coaching Resources**. [Online]. Retrieved October 22, 2022 from https://drive.google.com/file/d/1eZZq7fsBR9s_0G0S80GCiaU0tAMXbiju/view?usp=sharing
- Khammanee, Tissana. (2005). **Instructional Model: Various options (รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย)** (3rd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Klaiphon, Sarocha. (2013). Problems and Guided Development in Professional Practices of Teacher Students from Institute of Physical Education Chonburi Campus (ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี). **Journal of Educational Administration Burapha University**, 8(1): 63-76.
- Knight, J. (2022). **The Definitive Guide to Instructional Coaching: Seven Factors for Success**. Alexandria, VA: ASCD.

- Office of the Education Council, Ministry of Education. (2017). **The National Education Plan B.E. 2560-2579 (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579)**. Bangkok: Prikwarn Graphic.
- Phromsa-ard, Ratthapol, Meechan, Surachai, & Charoensuk, Orn-uma. (2018). A Proposal on Effectiveness in Efficiency in Counseling for Teaching Internship Students Faculty of Education Phuket Rajabhat University (การนำเสนอแนวทางการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ ด้านการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต). **Social Sciences Research and Academic Journal**, 13(38): 119-134.
- Rittikoop, Wilaiporn. (2019). Instructional Coaching: Guidelines for the Development of Teachers' Instruction (การชี้แนะการสอน: แนวทางการนำไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู). **Ratchaphruek Journal**, 17(1): 1-10.
- Saengloetuthai, Jittirat, Thongnin, Panya, Booncherdchoo, Napadech, Maneerat, Chaiyut, Srisopha, Yothin, & Takomsane, Mutita. (2020). Action Learning (เรียนรู้จากการปฏิบัติ). **Academic Journal of Phetchaburi Rajabhat University**, 10(3): 155-163.
- Satitpakeekul, Abhinbhorn. (2018). Instructional Design: Teacher's Skill for Success (การออกแบบการเรียนการสอน: ทักษะเพื่อความสำเร็จของครู). **Narkbhutparitat Journal Nakhon Si Thammarat Rajabhat University**, 10(Special Issue): 107-115.
- Simahasarn, Ekkarin. (2009). **Educational Institution Curriculum Document: Concepts to Practice (กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดสู่ปฏิบัติ)**. Bangkok: Bookpoint.
- Sreesing, Mathavee, & Intorrathed, Sarawut. (2019). Problems and Guidelines towards Teacher Professional Experiences of Students in Bachelor of Education in Agriculture, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat university (ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร). **Journal of Industrial Education**, 18(3): 215-223.
- Sripairrote, Thanawat. (2018). **Influence of Project-Based Learning Coaching Program on Teacher Competency for Students' Learning and Innovative Skills (อิทธิพลของโครงการโค้ชการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานที่มีต่อสมรรถนะของครูผู้สอน)**. Doctoral dissertation, Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand.
- The Regional Educational Laboratory Program. (2019). **Instructional Coaching in K-12 — A Literature Review and Discussion Questions**. [Online]. Retrieved October 22, 2022 from <https://ies.ed.gov/ncee/edlabs/regions/west/Publications/Details/269>
- Thongmaen, Rawichayuth, Kornpetpanee, Suchada, & Pradujprom, Piyathip. (2017). Designing Classroom Learning Activity by Implementing a Formative Assessment Process for Primary School

Students (การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนโดยประยุกต์กระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา). **Research Methodology & Cognitive Science**, 15(2): 133-146.

Thumthong, Boonleang. (2016). **Theories and Development of Instructional Model (ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้)** (3rd ed.). Bangkok: Triple Education.

Van Merriënboer, J. J. G. (2019). **The Four-Component Instructional Design Model: An Overview of Its Main Design Principles**. [Online] Retrieved October 22, 2022 from <https://www.4cid.org/wp-content/uploads/2021/04/vanmerrienboer-4cid-overview-of-main-design-principles-2021.pdf>

Wongyai, Wichai, & Patphol, Marut. (2019). **Coaching for Potential Developing of Learner (การโค้ชเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน)**. Bangkok: Charansanitwong Printing.